

Poľsko zvyšuje investície do obrany. Ignoruje pritom hospodárstvo, ktoré je v kríze

- CZ24 News | 23. července 2023

POLSKO: Poľsko už dlhší čas výrazne zvyšuje investície do zbrojárskeho priemyslu. Je jednou zo siedmich krajín NATO, ktorých výdavky na obranu presiahli dve percentá HDP. Ide pritom o plnenie požiadavky Severoatlantickej aliance, o ktorej sa hovorilo aj na jej nedávnom samite vo Vilniuse.

Kým v roku 2022 dala Varšava na obranu 2,47 percenta HDP, v tomto roku ide podľa premiéra Mateusza Morawieckiego už o štyri percentá. Cieľom jeho vlády je však dosiahnuť až päť percent HDP. Mimochodom, samotné Spojené štáty vynakladajú na zbrojenie len asi 3,5 percenta HDP.

Varšava zvýšené investície do obrany odôvodňuje konfliktom na susednej Ukrajine. Viacerí analytici však tieto kroky pripisujú plánu Poľska stať sa regionálnou veľmocou. A to nielen v rámci strednej a východnej Európy, ale aj v celej Európskej únii, pričom by z tejto pozície rado zosadilo Nemecko.

Kým však Varšava vo veľkom investuje do zbrojenia, tamojšia ekonomika upadá. Poliaci zažívajú jedno z najnepriaznivejších období. Inflácia dosahuje 11,5 percenta, čím sa dostali na čelo Európskej únie. V máji bola dokonca na úrovni 13 percent, ale aj napriek momentálnemu poklesu inflácie je poľské hospodárstvo v alarmujúcom stave.

Okolitým krajinám sa darí lepšie. V tesnom závесе za Poľskom je Slovensko, kde dosahuje inflácia 11,3 percenta. Ale napríklad v pobaltských krajinách, ktoré boli donedávna v negatívnom rebríčku vyššie, dnes ceny rastú pomalšie. Medziročná inflácia vzrástla v júni len v Nemecku.

Kým v Poľsku medziročná inflácia klesla o 1,5 percentuálneho bodu, v Lotyšsku zaznamenala pokles až o 4,2 a dosiahla 8,1 percenta. V Litve sa znížila o 2,5 na 8,2 percenta a v Estónsku o 2,2 na 9 percent. V Slovinsku klesla na 6,9 percenta. Najnižšiu infláciu má Španielsko, a to 1,9 percenta.

Poľské hospodárstvo pritom čaká ešte jedna rana – eurokomisár Didier Randers oznámil, že EÚ z fondu obnovy a odolnosti nevyčlenila Varšave ani euro z dôvodu údajného porušovania právnych noriem v krajine.

Pre Poliakov to nie je dobrá správa. Maloobchodné tržby u našich severných susedov sa medziročne znížili o 4,7 percenta, strmo klesá predovšetkým predaj domácich spotrebičov, ale aj kníh, novín či tabaku.

Ďalší problém pre krajinu predstavuje lacné ukrajinské obilie, ktoré likviduje miestnych poľnohospodárov. Premiér Morawiecki vyhlásil, že Poľsko neotvorí svoju hranicu s Ukrajinou pre obilné produkty po 15. septembri, ak k tomuto dátumu vyprší moratórium Európskej komisie na dovoz ukrajinského obilia.

Zdôraznil, že tento krok nie je namierený proti Ukrajincom, ale krajina sa tak snaží chrániť vlastných farmárov. Hranice pritom zostanú zatvorené aj pre ďalšie poľnohospodárske produkty. Problém však nevidí v tranzite tovaru cez poľské územie, keďže to predstavuje príjem pre krajinu a nehrozí tým destabilizácia domáceho trhu.

ZDROJ: SITA/NP